

Sv. Anton, 27. 4. 2019

Poštovane občanke in občani, tovarišice in tovariši, cenjeni gostje!

Lepo pozdravljeni in najlepša hvala za priložnost, da vas pozdravim ob dnevu upora proti okupatorju, na praznik naše zavedne in ponosne Slovenije.

Danes praznujemo pogum predanih rodoljubov, slovenskih bork in borcev, ki so se tako silovito uprli fašističnemu in nacističnemu nasilju. Slavimo njihovo neuklonljivo voljo do svobode, strastno in iskreno ljubezen do svojega naroda, njihov nepopustljivi boj za zadnjo ped svoje rodne zemlje. Po zaslugi Osvobodilne fronte smo se Slovenke in Slovenci v drugi svetovni vojni postavili na stran pravice in svobode.

Tudi v času lažnih novic, ko se zdi, da je mogoče zatajiti, izkriviti in potvarjati vsako dejstvo, ni mogoče zanikati, da je po zaslugi Osvobodilne fronte slovenski narod postal narod zmagovalcev.

A ne slepimo se, da je ta boj proti fašizmu končan. Še vedno je z nami. Tudi danes. Na obeh straneh meja.

Veliko bolje prikrit kot v času plapolanja svastik in snopov, a nič manj oduren in nič manj nevaren. Prepoznamo ga v lažnih novicah, v netenju strahu in sovraštva do drugačnih, v delitvah na naše in njihove, v nestrpnosti do drugače mislečih

in verujočih, predvsem pa v izjavah posameznih izvoljenih politikov. Tudi tistih na najbolj vidnih položajih.

Ne smemo pozabiti, da se je nacizem do oblasti prebil na demokratičnih volitvah in da samo dejstvo, da živimo v demokratični družbi, ne zagotavlja varnosti pred fašistično grožnjo. Vsaka skupnost, ki se ne zna ali ne zmore postaviti po robu izbruhom sovraštva, lahko postane plen fašizma in ranljiva je vsaka skupnost, ki se ne upre svojim voditeljem, če jih pozivajo k sovraštvu.

Tudi danes, v združeni Evropi, so med nami ljudje, ki želijo nadaljevati drugo svetovno vojno v 21. stoletju in s popraviljanjem preteklosti razvnemajo revanšistična čustva in netijo sovraštvo. Zato moramo skrbeti za resnico, ki je za vse nas pomembna prav tako kot moč enotnosti.

Bodimo dostojanstveni, strpni do drugače mislečih, a tudi močni in odločni, kadar nas kdo želi potegniti v svoje nesmiselne spopade in nove delitve.

Pogosto slišim, da preveč pozornosti namenjamo časom, ki so neponovljivo za nami.

Spominjamo se jih zato, da jih ne bi znova živeli.

Pred kratkim nas je v Kopru obiskala županja italijanske prestolnice, ki je na ekskurziji v Sloveniji in na Hrvaškem spremljala dijake rimskih srednjih šol, ki kraje ob vzhodni meji svoje države obiskujejo z namenom seznaniti se z zgodovinskimi dejstvi medvojnega in poveljnega obdobja.

Župan Aleš Bržan je gostji, ki je obiskala Kostnico v Sredipolju, fojbo v Bazovici, Rižarno v Trstu, skladišče št. 18 v Trstu in druge zgodovinske kraje, pojasnil, kako zelo pomembno je za naše sožitje ohranjanje spomina na preteklost, a tudi, kako nevarna je enostranska in napačna politična razlaga zgodovinskih dejstev.

V Istri od nekdaj prebiva več narodov, ki danes skupaj živimo v medsebojnem spoštovanju in razumevanju, in tako bo tudi ostalo, dokler bomo zavračali dve resnici o uporah proti okupatorju.

Bili so naši rojaki, ki so se skoraj goloroki uprli okupatorju, in tisti, ki so od okupatorja sprejeli orožje in ga uperili v svoje prijatelje, sosede, brate in sestre. Bili so rodoljubi in bili so izdajalci in nikoli nikomur ne smemo dovoliti, da bi jih izenačeval ali zamenjaval.

Odločno se moramo postaviti po robu politikam in posameznikom, ki razpihujejo sovraštvo in se skušajo na oblast prebiti z zanikanjem domoljubja in junaštva vseh, ki so nam v drugi svetovni vojni izborili svobodo in samostojno domovino. Ni opravičila za tiste, ki zanikajo izdajo sodelavcev okupatorja, ki je želel izbrisati naš jezik in kulturo, potujčiti, uničiti in ubiti vse, kar je slovenskega.

Danes moramo občudovati pogum predanih rodoljubov, ki so se kljub grožnji strahotnega maščevanja takrat tako drzno spopadli s premočnim sovražnikom. Samozavest slovenskih borcev nas je izoblikovala v ponosen narod, ki noče ničesar

podarjenega. Nikoli ne bomo pokleknili pred nikomer. Svojo svobodo, svojo zemljo, jezik in kulturo bomo branili do zadnje kaplje krvi.

Borili se bomo strpno in z besedo ali bojevito z orožjem, nikoli pa se ne bomo predajali. Vse, kar potrebujemo, si zmoremo ustvariti sami. S trdim in poštenim delom, z zaupanjem v evropsko partnerstvo in s ponosom na svojo zgodovino.

Vse najboljše nam želim ob dnevu upora proti okupatorju in vas obenem vabim, da ponosno proslavite tudi praznik dela.

Hvala.

Jasna Softić